

Morbiditatea și mortalitatea postoperatorie în cancerul colo-rectal la pacienții cu vârsta peste 80 ani

C. Șavlovschi, D. Șerban, T. Trotea, R. Borcan, D. Dumitrescu
University of Medicine and Pharmacy "Carol Davila", Bucharest, Romania

Rezumat

Scop: Intervențiile chirurgicale cu viză curativă sau paleativă pentru neoplasmul colo-rectal la pacienții cu vârsta peste 80 ani reprezintă o provocare chirurgicală prin problematica pe care o ridică: beneficii versus morbiditate crescută. În România, conform previziunilor demografice, populația cu vârsta peste 65 ani se va dubla în următoarea jumătate de secol. Acest lucru, corelat și cu incidența crescută a cancerului colo-rectal în decada de vârstă cuprinsă între 60-69 ani, dar și la vârstele extreme, ne-a îndemnat să identificăm factorii ce pot influența apariția complicațiilor și deceselor postoperatorii la pacienții cu vârsta peste 80 ani operați pentru cancer colo-rectal.

Material și metodă: Lucrarea cuprinde o analiză retrospectivă a pacienților cu vârsta peste 80 ani diagnosticați și tratați pentru cancer colo-rectal în Clinica Chirurgie IV a Spitalului Universitar de Urgență București, în perioada 2000-2011, urmărindu-se tipul operației, morbiditatea și mortalitatea postoperatorie. Dintr-un total de 297 de cazuri de pacienți operați pentru cancer colorectal, au fost identificați 36 pacienți cu vârsta peste 80 ani, vârsta medie fiind 83 ani (80-91).

Rezultate: Din totalul de 36 pacienți cu vârsta peste 80 ani, 22 au fost supuși unor intervenții chirurgicale cu viză curativă (la 16 dintre aceștia practicându-se hemicolectomie dreaptă, iar la 6 hemicolectomie stângă), restul de 14 beneficiind doar de tratament chirurgical paleativ. Factorii care au influențat negativ evoluția postoperatorie au fost diabetul zaharat, patologia cardiacă preexistentă, stadiul evolutiv al neoplasmului și caracterul de urgență. În lotul celor cu rezecții am constatat o morbiditate de 27,2% (6 cazuri) și mortalitate de 18,2% (4 cazuri), iar în cazul pacienților supuși unor intervenții paleative morbiditatea a fost de 28,5% (4 cazuri) cu o mortalitate de 14,3% (2 cazuri).

Concluzii: În cele 2 loturi de pacienți morbiditatea și mortalitatea postoperatorie au fost comparative egale, cauzate cel mai adesea de patologia cardio-pulmonară preexistentă și de caracterul de urgență al intervenției chirurgicale ce nu a permis o reechilibrare adecvată și în mai mică măsură de tipul intervenției. În decursul celor 12 ani, procentul pacienților cu vârsta peste 80 ani diagnosticați cu neoplasm colo-rectal s-a menținut constant. În ciuda vârstei înaintate și a tarelor asociate, apreciem satisfăcătoare evoluția postoperatorie, deși morbiditatea și mortalitatea postoperatorie au fost mai mari decât în populația generală conform literaturii. Compensarea preoperatorie a tarelor asociate, intervenția chirurgicală efectuată de către echipe experimentate, precum și asigurarea unei terapii intensive corespunzătoare sunt obligatorii pentru a reduce riscurile postoperatorii.

Cuvinte cheie: cancer colo-rectal, morbiditate, mortalitate, varstă înaintată

Corresponding author: Dragoș Șerban, MD

4th Surgery Department, University Emergency Hospital Bucharest

Splaiul Independentei Street, no. 169, Bucharest, Romania

E-mail: dr.dragos.serban@gmail.com